

Закон України "Про освіту"

Ст. 59. Відповідальність батьків за розвиток дитини.

1. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості.
2. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини.
3. Батьки зобов'язані:
  - постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їхніх природних здібностей;
  - поважати гідність дитини, виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя;
  - сприяти здобуттю дітьми освіти у закладах освіти або забезпечувати повноцінну домашню освіту відповідно до вимог щодо її змісту, рівня та обсягу;
  - виховувати повагу до законів, прав, основних свобод людини.

Ст. 60. Права батьків

Батьки або особи, які їх замінюють, мають право:

- вибирати заклад освіти для неповнолітніх дітей;
- обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування в закладах освіти;
- звертатися до органів державного управління освітою з питань навчання, виховання дітей.

Конституція України

Ст.52

Будь яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом.

Батьківські права та обов'язки носять конституційний характер. Їхнє право на виховання дітей є передумовою здійснення обов'язків щодо виховання. Відмовитись від своїх прав та обов'язків батьки не можуть. Вони можуть їх втратити після суду.

Закон України про освіту

Кодекс про шлюб та сім'ю

Ст. 65 частина 2

Один із батьків, який проживає окремо від дитини, зобов'язаний брати участь у її вихованні і має право на стосунки з нею. Той із батьків, при якому проживає дитина, не має права перешкоджати іншому із батьків зустрічатися з дітьми і брати участь у їх вихованні

Ст. 70

Підстава для позбавлення батьківських прав:

- батьки ухиляються від виконання своїх обов'язків щодо навчання і виховання дітей;
- батьки зловживають батьківськими правами, жорстоко поведуться з дітьми ;
- батьки шкідливо впливають на дітей своєю аморальною, антигромадською поведінкою;
- батьки є хронічними алкоголіками та наркоманами.

Ст. 76

Для захисту інтересів дитини суд може прийняти рішення про відібрання дитини без позбавлення батьківських прав і передачу дитини на опікування органу опіки і піклування. Воно може мати місце тоді, коли подальше перебування дитини у осіб, у яких вона знаходиться, загрожує її здоров'ю, вихованню і небезпечно для неї (дитина залишається без їжі, одягу, необхідного постійного догляду).

Адміністративна відповідальність

Адміністративна відповідальність батьків встановлена, виходячи із вимог КпАП за ухилення від виконання покладених законом обов'язків:

Ст. 184 частина 1

Систематичне ухилення від виконання обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання неповнолітніх дітей (при наявності підтверджуючих документів)

Ст. 184 частина 2

Передбачена відповідальність за ті ж дії, які вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення до першої частини цієї статті (при наявності підтверджуючих документів)

Ст. 184 частина 3

За вчинення неповнолітнім у віці від 14 до 16 років правопорушення, яке передбачає відповідальність згідно з Кодексом про адміністративні правопорушення.

Ст. 184 частина 4

До неповнолітніх, які не досягли 14 – 16 років і відповідно до статті 10 Кримінального кодексу не є суб'єктами злочину і не можуть нести кримінальної відповідальності, застосовуються примусові заходи виховного характеру, які передбачені Ст.11 Кримінального кодексу, а батьки несуть адміністративну відповідальність.

Батьки можуть нести адміністративну відповідальність і за статтею 180 Кодексу – за доведення неповнолітнього до стану сп'яніння (шляхом особистого прикладу або психічного чи фізичного спонукання до вживання спиртних напоїв).

Якщо неповнолітній систематично втягувався в пияцтво дорослим, то останній підлягає кримінальній відповідальності за статтею 208 Кримінального кодексу.